ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืชประจำสัปดาห์
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๖๔ ประจำวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ผีเสื้อมวนหวาน

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในแถบภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ระวังการระบาดของผีเสื้อมวนหวานเข้าทำลายผลไม้ ซึ่งเป็นแมลงศัตรูที่สำคัญชนิดหนึ่งของไม้ผลหลายชนิด เช่น มะม่วง ลองกอง ลำไย มังคุด ส้ม และส้มโอ โดยดูดกินน้ำหวานในผลไม้สุกเป็นอาหาร ผลที่ถูกทำลายมักมีรอยแผลลักษณะเป็นรูสีดำทำให้ผลผลิตเสียหายไม่ได้คุณภาพ และยังวางไข่ไว้ทำให้เกิดการเน่าเสียร่วงหล่น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอและสังเกตร่องรอยการถูกทำลายของผีเสื้อมวนหวาน หากพบให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้านหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดทันที เพื่อร่วมกันหาแนวทางป้องกันกำจัดอย่างทันที

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Eudocima fullonia* Clerck

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่ออื่น : กำเบ้อแดง

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยผีเสื้อมวนหวานเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดใหญ่ ปีกคู่หน้ามีสีน้ำตาลปนเทา ปีกคู่หลังมีสีเหลืองส้ม ขอบปีกด้านนอกสีดำ และกลางปีกมีแถบสีดำคล้ายรูปพระจันทร์เสี้ยวข้างละ ๑ อัน เมื่อกางปีกทั้งสองข้างมีขนาดประมาณ ๘.๕ - ๙ เซนติเมตร ทำลายผลไม้โดยใช้งวงปากที่แข็งยาวประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร แทงเจาะทะลุผิวเปลือก และดูดกินน้ำหวานในผลไม้สุกเป็นอาหาร ผลที่ถูกผีเสื้อเจาะทำลายมักมีรอย เช่นผลลองกอง เป็นวงสีน้ำตาล มีน้ำเยิ้มออกมาจากรอยเจาะ ต่อมาผลเน่าและร่วงลงดิน ตัวเต็มวัยวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ บนใบพืชได้ครั้งละประมาณ ๑๐๐ ฟอง ไข่ทรงกลมสีเหลืองเขียว เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑ มิลลิเมตร ระยะไข่ ๓ - ๔ วัน ที่อุณหภูมิ ๒๘ - ๓๐ องศาเซลเซียส หรือสภาพอบอุ่น จากนั้นจึงฟักเป็นตัวหนอน ตัวเมียตลอดชีวิตวางไข่ ได้ ๗๕๐ ฟอง ตัวหนอนมีสีเขียวใส ยาวประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร หนอนมี ๗ ระยะ เมื่อหนอนโตเต็มที่จะมีสีน้ำตาลปนดำ ด้านข้างของท้องปล้องที่ ๒ และ ๓ จะมีลายวงกลมสีขาวและส้ม นอกจากนี้ ยังมีจุดขาวแดงอมส้ม และฟ้าซึ่งเป็นจุดเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วตัว ระยะหนอน ๑๒ - ๒๑ วัน หนอนจะนำใบพืชมาห่อหุ้มตัวแล้วเข้าดักแด้อยู่ภายในระยะดักแด้ ๑๐ - ๑๒ วัน ตั้งแต่วางไข่จนถึงตัวเต็มวัยวางไข่ได้ ประมาณ ๓๐ - ๓๓ วัน

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1

ลักษณะการทำลาย

ผีเสื้อมวนหวานเป็นศัตรูพืชไม้ผลหลายชนิด ตัวเต็มวัยเท่านั้นที่เป็นศัตรูที่ทำลายผลไม้ โดยใช้ปากที่แข็งแรงแทงเข้าไปในผลไม้ที่สุกแล้วดูดกินน้ำหวานจากผลไม้นั้น ผลไม้ที่ถูกเจาะจะมีรอยแผลเป็นรูเล็กๆ และมียางน้ำหวานไหลออกมา ผลจะเน่าเป็นวง และรอยแผลนี้จะเป็นช่องทางการเข้าของแมลงวันผลไม้หรือเชื้อสาเหตุโรคพืชต่อไป ทำให้เกิดการเน่าเสียร่วงหล่น ตัวเต็มวัยของผีเสื้อมวนหวานพบระบาดทั่วไปในพื้นที่ปลูกไม้ผล และในช่วงเวลาที่ผลไม้กำลังสุกแก่ใกล้เก็บเกี่ยว

พืชอาหาร : ส้มเขียวหวาน ส้มโอ มะนาว เงาะ ลำไย ลิ้นจี่ มะม่วง องุ่น กล้วย ลางสาด ลองกอง พุทรา มังคุด มะละกอ และไม้ผลอื่น ๆ

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชรอบแปลงเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งอาศัย

๒. ใช้กับดักแสงไฟจากหลอดแบล็คไลท์ (Black Light) ในช่วงเวลาที่เหมาะสมประมาณ ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. เป็นช่วงที่ตัวเต็มวัยออกหากินมากที่สุด ควรวางกับดักสูงจากพื้น ๑.๒ เมตร ใต้หลอดไฟวางถาดน้ำมันหรือถาดบรรจุน้ำผงซักฟอก ให้ตัวแก่บินมาเล่นไฟตกลงมาจมน้ำตาย

๓. จับเก็บตัวเต็มวัยในเวลากลางคืน โดยใช้ไฟฉายส่องตามผล ช่อผล เริ่มในช่วงเวลา ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.จะพบตัวเต็มวัยเจาะดูดกินน้ำหวานจากผล ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แมลงไม่ทันระวังตัว สามารถจับได้ด้วยมือ และนำเก็บใส่ลงในขวดพลาสติกปิดฝานำไปทำลาย

๔. ใช้กรงกับดักดักจับตัวเต็มวัย กรงกับดักเป็นกรงมุ้งตาข่าย ด้านล่างเป็นกรวยปลายเปิดเล็กเข้าไปด้านใน มีแท่นวางเหยื่อล่อด้านล่าง ใช้จับตัวเต็มวัยผีเสื้อมวนหวาน จะแขวนบนต้นสูงระดับเดียวกับผลไม้หรือวางบนขาตั้งสูงจากพื้น ๒๐ เซนติเมตร เหยื่อล่อเป็นสับปะรดสุก หรือกล้วยน้ำหว้าสุกงอม ต้องมีฝาปิดโดยปิดไว้หลวมๆ ให้ผีเสื้อมวนหวานดันเข้าไปในกรงกับดัก แต่แทรกดันออกไม่ได้

๕. วิธีการป้องกันผีเสื้อมวนหวานที่ดีที่สุด คือ การห่อผลด้วยกระดาษถุงปูน หรือกระดาษหนังสือพิมพ์ โดยการห่อเป็นรูปกรวยสามเหลี่ยม และเปิดที่ปลายโคนเพื่อเป็นช่องให้อากาศผ่านกันการเกิดผลเน่า

๖. ใช้เหยื่อพิษ โดยเหยื่อล่อเป็นสับปะรดสุก ขนาดชิ้นหนา ๑ นิ้ว ชุบสารเคมี คาร์บาริล ๘๕% WP อัตรา ๕ กรัม ผสมน้ำ ๑ ลิตร แขวนเป็นจุดๆ ในสวน จำนวน ๑ กับดัก ต่อต้นไม้ผล ๕ ต้น

๗. การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา มวนพิฆาต และมวนเพชฌฆาต เพื่อกำจัดไข่และตัวหนอนผีเสื้อหวาน

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมวิชาการเกษตร
เรียบเรียงโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1

ผีเสื้อมวนหวานเข้าทำลายผลมะม่วงที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่มาภาพ : สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1